

MEERJARENPLAN 2023-2025

DE
GEZONDE
STAD

Inhoudsopgave

Inleiding	p. 3
Over De Gezonde Stad	p. 4
Stategisch beleidsplan 2023-2025	p. 6
Algemeen en organisatie	p. 10
Meerjarenbegroting	p. 12
Bijlage over De Gezonde Stad	p. 14

Inleiding

De Gezonde Stad zet zich al ruim 10 jaar in voor het verduurzamen van Amsterdam¹. Als onafhankelijke partij zonder winstoogmerk heeft De Gezonde Stad samen met een grote groep bewoners en bedrijven inmiddels al veel co2- en afvalbesparing en vierkante meters groen aan impact gerealiseerd. Van buurtmoestuin, bomen, buurtparkjes, zero waste labs tot aansprekende campagnes, waarmee inmiddels duizenden Amsterdammers zijn bereikt. In al onze projecten en activiteiten is er een centrale rol weggelegd voor de Amsterdammer. Participatie zit in onze genen. Wij activeren bewoners om ze zelf te laten bijdragen aan de verduurzaming van hun stad.

In dit strategisch beleidsplan 2023-2025 lees je op hoofdlijnen welke rol De Gezonde Stad gaat spelen en welke uitdagingen in de komende periode samen met partners en Amsterdammers verder worden uitgebouwd en aangegaan.

¹ Sinds december 2012 geregistreerd onder de naam van De Gezonde Stad. Eerder als Milieucentrum Amsterdam.

Missie en visie

Het doel van De Gezonde Stad is statutair als volgt geformuleerd:

Het stimuleren en bevorderen van de totstandkoming van een milieuvriendelijke samenleving, het initiëren van milieuvriendelijke activiteiten, bedrijven aantoonbaar duurzamer te laten produceren en diensten te verlenen, dan wel het ondernemen van activiteiten die kunnen bijdragen aan het bovenstaande in Amsterdam en daarbuiten waar de Stichting dat nodig acht en verder alles wat daarmee in ruimste zin verband houdt.

Dit ligt verankert in onze huidige missie als: Een gezonde stad is een groene x duurzame x betrokken stad². Een stad die klaar is voor de toekomst. Alleen samen met alle bewoners kunnen we dit bereiken. Wij brengen om dit te bereiken zo veel mogelijk mensen in beweging voor hun stad. Als geen ander weten wij hoe je Amsterdam voor innovatieve duurzaamheidsprojecten activeert en daarbij versterken wij duurzame koplopers in de stad. Wij maken duurzaamheid toegankelijk en creëren oplossingen voor Amsterdammers om zelf aan de slag te gaan met vergroening en duurzaamheid en maken de 'cross-overs' met bedrijven en andere organisaties die nodig zijn om dit te versnellen. Wij activeren een groeiend net werk van bedrijven in de stad die een bijdrage willen leveren. Dit groeiende bedrijven netwerk, tesamen met een groot netwerk van maatschappelijke organisaties, koplopers en gemeente maakt ons een verbinder en aanjager van een eco-systeem voor een gezonde stad,

Kortom: Wij geloven dat we de duurzame uitdagingen in beweging brengen, door aan de slag te gaan!

Samen met bedrijfsleven, gemeente en bewoners werken we zo aan oplossingen voor een gezonde, duurzame stad. Want een gezonde stad is een groene x duurzame x betrokken stad.

Onze uitdaging en aanpak

Onze steden worden natter, maar in de zomers ook juist droger, warmer, en voller. De onlangs uitgebrachte klimaatrapporten en de energiecrisis maken de duurzame transitie juist in steden nog urgenter. Ook voor andere steden in Nederland wordt dit alleen nog maar belangrijker. Want 74% van de Nederlanders woont in stedelijke regio's. Vandaag de dag leeft 55% van de wereldbevolking in steden en dat zal in 2050 toenemen tot 7 van elke 10 bewoners. Momenteel wonen er alleen al in de Metropool Regio Amsterdam bijna, 2,5 miljoen mensen en is de stad Amsterdam onderweg naar 1 miljoen inwoners in 2030. We kunnen er niet omheen, sneller impact maken op het gebied van duurzaamheid in steden is belangrijker dan ooit. Dat vraagt, naast de activiteiten van (lokale) overheden, ook om meer inzet van bewoners, bedrijven en andere organisaties. De Gezonde Stad neemt in dit ecosysteem een aanjagende, verbindende en activerende rol. Dat doen we altijd in combinatie met daadwerkelijk dóen. Zo dragen wij bij aan het bereiken van de duurzaamheidsdoelen voor onze hoofdstad.

De 2 kernbegrippen die onze aanpak typeren zijn daarom: **IMPACT X ENGAGEMENT**

Impactdoel (de vooruitgang die we boeken voor de stad op Groen, Circulair, Voedselsysteem)

X

Engagement (Deelname van bedrijven, gemeente en Amsterdammers die er wonen en/of werken)

De Gezonde Stad in 2023 -2025

Opschalen, verbinden en verdiepen van bewezen concepten met impact

Ambitie 2023 en verder

Als onafhankelijk partij zonder winst oogmerk heeft De Gezonde Stad samen met een grote groep bewoners en bedrijven inmiddels al veel co2- en afvalbesparing en vierkante meters groen aan impact gerealiseerd. Wij willen de opgebouwde ervaring de komende jaren volop inzetten om nóg meer impact te maken en bij te dragen aan beleidsdoelen op het gebied van een groene, gezonde stad. Er is nog altijd, en meer dan ooit behoefte aan lef, experimenten en partijen die gewoon aan de slag gaan. Een verhoging van het tempo is nodig om de wereldwijde, landelijke en gemeentelijke duurzaamheidsambities te gaan halen. Hierin is juist een sleutelrol weggelegd voor onafhankelijke verbinders en aanjagers die allerlei bedrijven en instellingen kunnen betrekken. Aan een organisatie die ervoor kan zorgen dat de bewuste en betrokken bewonersgroep groeit en juist daarin ook aantrekkingskracht heeft op de Millennial generatie (genZ), die zich zo wil laten zien op dit gebied. De afgelopen jaren hebben we vanuit diverse projecten en campagnes laten zien hoe we de gemeente en andere partijen die hieraan bijdragen, versterken met onze activiteiten. We versnellen, maken het compact en creëren een overzichtelijke manier om te beginnen voor bewoners en bedrijven. Inmiddels hebben we sterke samenwerkingen opgebouwd. Deze samenwerking willen we de komende jaren graag vervolgen en waar nodig en mogelijk versterken. **Schaalbaarheid, de overgang naar een meer programmatische aanpak en de verbindende rol, zijn daarom de kernelementen van onze strategie 2023-2025.**

Aandachtsgebieden van onze strategie 2023-2025 uitgelegd

Schaalbaar, Programmatisch, Verbindend

In 2023-2025 gaan we onze kennis en ervaring verder inzetten om de stad groener en duurzamer te maken, samen met Amsterdammers. In de nieuwe strategieperiode 2023-2025 verleggen we onze inhoudelijke aandacht niet, maar brengen we juist focus aan door voor bewezen learnings die we over de jaren opgedaan hebben binnen onze aandachtsgebieden (Groen, Circulair, Voedsel) te kiezen. We zetten onze kracht maximaal in om juist die impact te laten groeien. Dit houdt in dat Groen, Duurzaam (focus op circulair en voedsel) de essentie blijven van wat we doen. En betrokken, contraal blijft staan in h^oe we te werk zullen blijven gaan. Kenmerkend voor de aanpak in de strategieperiode 2023-2025 zijn juist de keuzes voor sterke concepten en de uitbouw daarvan. Zodat het leidt tot grotere effectiviteit en efficiëntie en er meer mensen impact voor de stad maken. Uiteraard blijven we dit goed in balans met het experimenteren en exploreren van nieuwe terreinen waar onze impact in de toekomst nodig zal zijn.

De strategieperiode 2023-2025 wordt gekenmerkt door de onderstaande begrippen:

- **Schaalbaar:** We gaan met schaalbare concepten groeiende impact maken. Het fundament daarvoor is reeds gelegd in 2021 en 2022 waar cruciale learnings opgedaan zijn en key projecten geïdentificeerd zijn. Dat brengt ons in de komende periode tot een positie waarbij we langdurig, meer impact kunnen gaan maken met bewezen concepten. Tegelijkertijd blijven we ruimte maken voor innovatieve ideeën

om ook in de toekomst de duurzaamheidstransitie te kunnen blijven versnellen. De bewezen concepten die wij verder opschalen in de strategieperiode zijn:

- Op het onderwerp Groen is dat Bomen voor Amsterdam.
 - Op het onderwerp Voedsel is dat Van Amsterdamse Bodem
 - Op het onderwerp Circulair is dat Afval naar Oogst en Van Amsterdamse Bodem
 - Ons overkoepelend kompas De Gezonde Stad Monitor
- Programmatisch: Om dit te doen gaan we voor deze bewezen projecten gaan we van een meer projectmatige-aanpak naar een aanpak gekenmerkt door meerjarige programma's waar in 2022 reeds een basis voor is gelegd. Op die manier willen we de eerder gedane investeringen in initiatieven die succesvol zijn, nog meer verzilveren en de succesvolle aanpak bestendigen. Zo bouwen we de komende jaren dus steeds verder aan focusprogramma's binnen de onderwerpen Groen, Circulair en Voedsel en kunnen we Betrokkenheid hierbij vergroten. Dit levert op een nog structurelere wijze een (impact)bijdrage aan de stad en zorgt ervoor dat organisaties en Amsterdammers ons nog beter weten te vinden.
 - Verbindend: Onze verbindende rol nemen we serieus en zetten we door. We bouwen met de gelegde verbindingen een ecosysteem van duurzame koplopers in de stad en kijken op deze manier niet alleen naar wat we zelf kunnen doen, maar juist ook naar waar anderen progressie maken en wij (of juist andere partijen) daar versteviging aan kunnen bieden. Op die manier stelt het ons in staat om focus te houden op de impact die wij als De Gezonde Stad afleveren voor de stad. Terwijl het tegelijkertijd ook de energie en kracht, die wij als organisatie midden in de duurzame transitie, tegenkomen op te vangen en te kanaliseren naar de juiste plekken.
- Als essentieel en daarom expliciet te benoemen aspect van onze verbindende rol zien wij inclusiviteit en bereikbaarheid voor alle Amsterdammers. Niemand raakt achterop in de duurzame transitie van de stad en we verkleinen de verschillen waar we ze tegenkomen. Wij zullen vanuit De Gezonde Stad starten om de gen Z doelgroep actiever te betrekken bij onze programmering en vanuit hun wereldbeeld waarin duurzaamheid en diversiteit al veel meer zijn geïntegreerd een start maken met een verbreding en verbinding van nieuwe doelgroepen. Want duurzaamheid heeft nog steeds voor veel Amsterdammers een duur en elitair imago. Dat willen wij doorbreken door op vernieuwende wijze samen nieuwe verhalen en programma-invulling op te zetten met Amsterdammers.

Zo werken wij aan onze missie: Een gezonde stad is een GROENE x DUURZAME x BETROKKEN stad van 2023-2025.

Dit willen we bereiken 2023-2025 en verder

Groene stad: Wij geloven niet alleen dat vergroenen nodig is, maar bovendien als katalysator werkt voor verduurzaming (van meer biodiversiteit, stadslandbouw, klimaatadaptatie, maar ook energie/aardgasvrij, circulair, ed.). Het start bij Groen. Groen als katalysator. Daarom blijft ook in de strategische periode 2023-2025 een centrale rol weggelegd voor groen. Onze 'Groene Stad' programmatische aanpak richt zich in ieder geval op bomen. Dit omdat bomen binnen vergroening een cruciale rol spelen en het van belang is daar juist in stedelijk gebied aandacht aan te besteden. Daarin werken wij onder meer samen met een groeiende community van bewoners en bedrijven. De komende jaren verstevigen we onze impact in groen voor de stad ook, door naast bomen, ook te werken aan de (door)ontwikkeling van andere schaalbare groenprogramma's. Zodat onze jaren lang opgebouwde kennis op het gebied van bottom-up vergroenen, maximaal tot zijn recht komt in groene impact voor de stad.

Dit willen we bereiken voor een Groene stad 2025 en verder:

- Meer bomen voor Amsterdam.
- M² groen per Amsterdammer behouden.
- Groen als katalysator voor het vergroten van biodiversiteit & klimaatadaptatie. En ook voor andere duurzaamheidsthema's (duurzaamheid x engagement).

Duurzame stad: Een duurzame stad is een stad waarbij voedsel zo veel mogelijk lokaal geproduceerd wordt, kringlopen rond worden gemaakt, slim met energie, water wordt omgegaan en dat deze initiatieven ook op een financieel duurzame manier zijn opgezet. Onze huidige programma's richten zich op de groeipijlers lokaal voedsel en circulair. Daarbij hanteren we een integrale aanpak en betrekken waar relevant ook de topics Water, Schone lucht en Energie. De komende jaren zal voor De Gezonde Stad het thema Duurzame stad, gekenmerkt blijven door een hoofdfocus op de genoemde groeipijlers: voedsel en circulair.

Dit willen we bereiken voor een Duurzame stad tot 2025 en verder:

- Circulaire stad: Kringloop sluiten voor (Groente & Fruit) afval
- Stimuleren van een duurzaam, gezond en lokaal voedselsysteem, verkleinen de gemiddelde afstand die een maaltijd aflegt tot op je bord naar <30.000km per maaltijd
- Aanjagen van economisch duurzaam ondernemersnetwerk in de regio Amsterdam (start met voedsel ondernemers)
- Integrale focus en pionieren op waar versterking nodig is op duurzaamheidsinitiatieven in brede zin (denk aan gebiedsgerichte aanpak hierbij bijvoorbeeld)

Betrokken stad: Hoe wij onze doelen halen? Wij maken duurzaamheid toegankelijker voor een groeiende groep Amsterdammers! Alleen samen met bewoners en bedrijven in de stad halen we de duurzaamheidsdoelen en dat wordt de komende jaren nog belangrijker. Dus dit blijft ook de komende strategieperiode centraal staan. We proberen in de periode van 2023-2025 onze rol als verbinder nog maximaler in te zetten, zodat grotere groepen bereikt worden. Toegankelijkheid en inclusiviteit voor alle Amsterdammers zullen hierin een steeds prominenter plek krijgen. Zodat er stadsbreed meer beweging komt in verduurzaming van Amsterdam en omgeving.

Communicatie: Als onafhankelijke duurzaamheidsorganisatie hebben we inmiddels een community opgebouwd van tienduizenden actieve Amsterdammers die we dagelijks inspireren om zelf bij te dragen aan een gezonde stad. Onze doelgroep betreft alle Amsterdammers. Uiteraard brengen we hier een focus in aan door via koplopers, lokale initiatieven grotere groepen te bereiken en specifiek een 'millennial' doelgroep aan te trekken en die net als wij, geloven in de kracht van bottom-up organiseren en communities bouwen. Uit ervaring in de afgelopen 10 jaar hebben wij geleerd dat juist deze manier van 'fris en positief' communiceren aantrekkingskracht heeft op een veel bredere groep Amsterdammers en het juist hen ook in beweging krijgt. Toegankelijkheid is essentieel in de duurzaamheidstransitie. Zonder de inzet en betrokkenheid van alle bewoners gaan we de ambitieuze duurzaamheidsdoelen niet halen. Daarom willen we komend jaar nog meer inzetten op het vergroten van ons doelgroepbereik en daarbij een groeiende, inclusieve community verder aan te jagen.

Dit willen we bereiken voor een Betrokken stad tot 2025 en verder:

- Campagnebereik, events per project icm doorlopende communicatie/vraagbaak
- Stimuleren van cross-overs (met bedrijven / ondernemerschap)
- Duurzaamheids toegankelijk maken voor een brede doelgroep
- Duurzaamheidsdashboard voor de stad (via De Gezonde Stad Monitor)
- Extra: Optimalisatie van communicatiemiddelen

Algemeen en de organisatie

De Gezonde Stad wil de gestage groei van de afgelopen jaren verder doorzetten en daarbij ook werken aan de versteviging van een aantal meerjarige financiële partnerships. Gekoppeld aan de diverse programma's, maar ook direct gekoppeld aan De Gezonde Stad. Zo kan het hybride financieringsmodel (gemeentesubsidie, particuliere fondsen/bedrijven, privaat) van De Gezonde Stad de solide borging krijgen die nodig is om als organisatie verder te groeien. Juist een meerjarig karakter van de financiële samenwerkingen is hierin van belang. Vanaf 2023 bouwen wij door aan de fundering die hier al voor ligt en in de opvolgende jaren verwachten wij een groei in het aantal financiële partners waar we mee samenwerken en een lichte stijging van de financiële middelen uit dit kanaal als percentage van het totaal.

Naast onze kernactiviteiten voeren we als lokale stichting met kennis en ervaring natuurlijk ook allerlei andere activiteiten uit. We denken mee met allerlei partijen, verzorgen presentaties en colleges op scholen en in buurten, helpen studenten met (afstudeer-)onderzoeken, bieden werkervaringsstages aan, ondernemen lobby en beleidsbeïnvloeding acties, en nog veel meer. We streven er naar ook voor deze activiteiten voldoende ruimte te kunnen blijven maken; zo blijven we ook in de haarvaten van de stad verbonden.

Financieel: Met een subsidie vanuit de gemeente Amsterdam zijn we gedeeltelijk in staat om een missiegedreven stichting te runnen. In deze tijd van economische uitdagingen geeft de subsidie ons ook een basis om onze financiële stevigheid verder te verankeren. Covid 19 heeft ons nog meer laten zien hoe belangrijk dit is. Vandaar dat we bezig zijn om meer structurele organisatie-specifieke financiering aan te trekken. Ook in 2023 – 2025 gaan we hier mee door en zullen we verder werken aan het verstevigen van de structurele organisatie-specifieke financiering, meerjarige financiering. Dit sluit aan bij de ontwikkeling van projectgericht werken naar programma gericht werken in de organisatie. Daarnaast gaan we de komende jaren door met de opbouw van onze reserves, maar ook het voortdurend doorontwikkelen van een professionele organisatie, zoals op het gebied van HR, administratie en boekhouding.

Versteviging financiering programma's en partnerships: Komende periode willen we verder inzetten op de ontwikkeling van meerjarige programma's zoals gezegd waar in 2022 reeds een basis voor is gelegd. Op die manier gaan we de eerder gedane investeringen in initiatieven die succesvol zijn, nog meer verzilveren. Via deze weg werken we ook toe naar een meer solide financieringsmodel en brengen we focus aan in de ontwikkelings-/acquisitie investeringen van de organisatie. Het aanvragen van financiering bij fondsen en ook de realisatie van partnerships met bedrijven zijn vaak tijdrovend en gaan ook niet over één nacht ijs. Een lange adem is nodig. Ook merken we dat wat extra 'vet op het bot' nodig is om aanvullende financiering te werven en nieuwe partnerships aan te gaan. Het afgelopen jaar hebben we bijvoorbeeld regelmatig als feedback gekregen dat partijen soms nog koudwatervrees hebben om in ons te investeren vanwege onze beperkte financiële reserves. Door volgend jaar in bovstaande extra tijd en aandacht te investeren, verwachten we meerjarig te kunnen profiteren.

Vernieuwende publiek-private samenwerkingsverbanden & slimme cross-overs: Belangrijke focus in onze werkzaamheden is het opzetten van vernieuwende samenwerkingsverbanden, waardoor gezamenlijk nog meer impact kan worden gerealiseerd, een grotere, meer diverse doelgroep kan worden bereikt en we door specifieke aanvullende expertise een meer integrale aanpak kunnen verwezenlijken. De afgelopen jaren zijn we met meer bedrijven en organisaties gaan samenwerken en hebben we slimme cross-overs gemaakt tussen verschillende expertises en doelen, waardoor we als relatief kleine organisatie onze impact hebben kunnen vergroten. Ook qua financiering van diverse programma's zetten we daar op in door steeds meer op zoek te gaan naar publieke-private vormen. Komend jaar willen we dit vervolgen en nog meer structureel onderdeel maken van ons werk. Tevens willen we hier verder op innoveren.

BIJLAGE 1

Over De Gezonde Stad

De Gezonde Stad is een onafhankelijke organisatie van duurzame doeners die de snel veranderende stad Amsterdam - die warmer, natter, en voller wordt - een stuk gezonder en leefbaarder maakt. Dit doen we met een ambitieus, creatief en ondernemend team die zich dagelijks inzet om Amsterdam gereed te maken voor de toekomst. Door waar nodig en mogelijk het voortouw te nemen in de vele klimaat uitdagingen, waar we ook mondiaal voor staan, proberen we te komen tot een gezonde stad die groen, duurzaam en betrokken is (integraal perspectief).

Daarbij starten wij op de plek waar we wonen en werken en richten we ons op specifieke duurzaamheids uitdagingen, waarbij de "hoe-vraag" vaak nog onduidelijk is voor veel Amsterdammers. We zijn expert in bewonerscommunicatie en co-creatie, waarbij we bottom up samen met bewoners en bedrijven aan de slag gaan voor een gezond en duurzaam Amsterdam. We laten zien hoe je zelf aan de slag kunt gaan. Dit doen we door zelf een aantal programma's aan te jagen om op zoek te gaan naar duurzame oplossingen en anderen handvatten te geven om zelf aan de slag te gaan. Daarbij versterken wij lokale initiatiefnemers, ook wel koplopers genoemd. We verbinden hen met ons netwerk en bieden hen een podium voor meer zichtbaarheid. In ons werk vervullen we vaak een verbindende rol tussen bewoners, bedrijven, de gemeente en bestaande lokale, maatschappelijke organisaties. Onze onafhankelijke positie helpt daarbij.

Onze impact zit met name in de zichtbare verandering. Deze verandering realiseren we door datgene we doen zichtbaar te maken met aansprekende campagnes. Door zelf het goede voorbeeld te geven, concrete handvatten te bieden om zelf aan de slag te gaan en koplopers te versterken, zetten we iets nieuws in gang. We leggen nieuwe verbindingen en zorgen voor een positieve beweging van duurzame doeners.

Onze focus is Amsterdam, maar onze samenwerkende partijen reiken ook daarbuiten. Onze gemeenschappelijke deler is dat iedereen (ook) wortels heeft in Amsterdam. Onze inspiratie voor ons werk, alsmede eventuele eigen spin-offs, is grenzeloos.

Het team

Naast een betrokken bestuur, bestaat het team van De Gezonde Stad momenteel uit zeven medewerkers. Naast de directeur is er een projectleider-/medewerker, een PR- en communicatiespecialist, een manager strategische partnerships en een operationeel en financieel manager. Het team wordt versterkt door drie stagiairs en daarnaast werken we samen met een vaste groep freelancers (fotografie, website, ontwerp) en een enthousiaste groep vrijwilligers.

Bezoldiging bestuur en ANBI status

De Gezonde Stad heeft een ANBI-status. Via het RSIN nummer 74.61.495 kun je ons opzoeken in het ANBI-register. De bestuursleden van Stichting De Gezonde Stad ontvangen geen beloning. Alleen kosten gemaakt in verband met het uitoefenen van de functie worden vergoed.

BEDANKT!

DE GEZONDE STAD

Mauritskade 63
1092 AD Amsterdam
www.degezonestad.org
info@degezonestad.org

KVK 41207897
BTW NL007461495B02